

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Institutionen för svenska språket

Det gick fort som bara den.

En konstruktionsgrammatisk undersökning av
[VERB/ADJ/ADVERB *som/av bara den*]

Anna Rundlöf

Specialarbete 7,5 hp

Svenska språket VT2015

Handledare: Kristian Blensenius

Sammandrag

Följande uppsats syftar till att undersöka användandet och utbredningen av två varianter av liknande konstruktioner. [VERB/ADJ/ADVERB *som bara den*] samt [VERB/ADJ/ADVERB *av bara den*] Konstruktionerna kommer metodiskt att undersökas i Korp, Språkbankens sökverktyg för textkorpor, med hjälp av Korp hittas resultat av konstruktionernas utbredning i svenska textkorpor och med dessa siffror kommer resultatet att redovisas och diskuteras under uppsatsens gång. Slutligen kommer två så kallade konstruktikonposter att skapas, en för varje konstruktion. Dessa två kommer att utgöra resultatet av uppsatsen och kommer förhoppningsvis att platsa i det svenska konstruktikon-nätverket SweCcn, ett pågående projekt vid Göteborgs universitet.

Nyckelord: *Subjunktionsfras, konstruktionsgrammatik, konstruktikon*

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.2 Syfte.....	1
2. Bakgrund.....	1
2.1 Konstruktikonsgrammatik och konstruktikon.....	2
2.2 Tidigare forskning.....	2
2.3 Metod.....	3
3. Resultat.....	4
3.1 <i>Som bara den</i>	4
3.1.1 [VERB <i>som bara den</i>].....	4
3.1.2 [ADJEKTIV <i>som bara den</i>].....	4
3.1.3 [ADVERB <i>som bara den</i>].....	5
3.1.4 [X <i>som bara den</i>].....	6
3.2 <i>Av bara den</i>	7
3.2.1 [VERB <i>av bara den</i>].....	7
3.2.2 [ADJEKTIV <i>av bara den</i>].....	8
3.2.3 [ADVERB <i>av bara den</i>].....	8
3.2.4 [X <i>av bara den</i>].....	9
4. Diskussion.....	9
4.1 Talspråkighet.....	9
4.2 Adverbiellt uttryck.....	10
4.3 <i>Som bara den</i> eller <i>av bara den</i> ?.....	11
5. Slutsats.....	12
6. Konstruktikonposter.....	13
6.1 Metod för konstruktikonpost.....	13
6.2 Konstruktikonpost [VERB/ADJ/ADVERB <i>som bara den</i>].....	13
6.3 Konstruktikonpost [VERB/ADJ/ADVERB <i>av bara den</i>].....	14
7. Litteraturförteckning.....	15

1. Inledning

Konstruktionen [*Som bara den*] har som syfte att förstärka frasen som uttrycket efterföljer. Det kan motsvaras av andra adverbiala ord och satser som i följande exempel. *Han sprang jättesnabbt*, har ungefär samma betydelse som *han sprang snabbt som bara den*.

[*Som bara den*] är alltså en udda konstruktion som man lägger till i slutet av en sats för att förstärka innebörden, *han sprang snabbt som bara den, maten var god som bara den, osv*. Man kan fråga sig vad dessa ord egentligen betyder tillsammans. Meningen *Hästen sprang snabbt som bara den kan springa* har en tydligare och mer lättförståelig innebörd. Att avsluta huvudsatsen *Hästen sprang snabbt* med subjunktionen *som* kräver att meningen följs upp med ett valensbundet led som svarar på frågan *Vad sprang hästen snabbt som?* Enligt svensk grammatik är detta nödvändigt, enligt svenskt språkbruk kan man gärna använda konstruktionen [*som bara den*] istället.

Konstruktioner som dessa har en fast förankring i svenskans främst talade och även skriftspråk, men har ofta svårt att kunna förklaras grammatiskt och saknas därför ofta i svenskans grammatikor.

Även om uttryck som dessa är tämligen låsta och kan ibland te sig som så fasta konstruktioner att de skulle kunna vara ett ord som återfinns i en ordbok, återfinns de sällan där heller. I gränslandet mellan grammatik och enskilda ord vill man nu skapa en samling av konstruktioner som dessa, det vill säga ett konstruktikon. Följande uppsats kommer att bidra med konstruktionen [*som/av bara den*].

1.2 Syfte

Syftet med följande uppsats är att undersöka utbredningen och användningen av konstruktionen [VERB/ADJ/ADVERB *som/av bara den*]. Vilken ordklass är vanligast att skapa konstruktionen med? I vilket sammanhang är de olika varianterna av konstruktionen vanligast förekommande? Vilken variant är vanligast och varför? Undersökningen syftar till att slutligen skapa en konstruktikonpost som troligen kommer att utgöra en del av *SweCcn*, ett pågående projekt vid Göteborgs universitet som nedan kommer att ges en utförligare beskrivning.

2. Bakgrund

2.1 Konstruktionsgrammatik och konstruktikon

Konstruktionsgrammatiken gör gällande att det finns vissa regler för hur man bildar konstruktioner, men att de inte nödvändigtvis följer de regler som beskrivs i våra grammatikor. Ofta handlar det om fasta uttryck. Dessa uttryck och konstruktioner hamnar oftast utanför både grammatikor och ordböcker, trots att de har hög utbredning och stor betydelse för det svenska språket. En stor del av svenskan består av dessa, i många fall, oförklarliga ordsammansättningar och konstruktioner, som i synnerhet är svåra att ta till sig för andraspråksinlärare, därför krävs nu en kraftanstängning för att kunna kartlägga dessa konstruktioner som hamnat utanför de redan skrivna och avslutade ordböckerna och grammatikorna. Göteborgs universitet arbetar med en digitalt tillgänglig databas som ska tillhandahålla svenskans språkkonstruktioner. Man vill här skapa en elektronisk resurs som beskrivs som följande;

”med målet att konstruktionsbeskrivningarna ska vara deskriptivt adekvata, tillräckligt enkla för att kunna tillämpas i stor skala och formaliserade för att möjliggöra språkteknologiska tillämpningar.”

(www.spraakbanken.gu.se)

Detta konstruktikon ska i sin tur utgöra en påbyggnad till *Svenskt Frasnät*, vilket är inspirerat av *Berkelyes FrameNet* från Californien, USA (www.spraakbanken.gu.se) som i sin tur bygger på *International Computer Science Institute* grundat i Berkeley 1988. (www.icsi.berkeley.edu)

2.2 Tidigare forskning

Svenska Akademiens ordbok (1898: s. S8749) nämner konstruktionen en gång på sina 14 sidor om ordet *som*. Det benämns som ett så kallat kraftuttryck tillsammans med exemplet *Han arbetade som bara den*. Vidare exempel finnes inte denna historiska ordbok, *Svenska Akademiens språklära* har heller inte någonting att säga om denna speciella konstruktion, boken tillhandahåller ett avsnitt som ska beskriva betydelse och funktion till det specifika ordet *som*, men *som* förekommer inte alls tillsammans med *bara*. Slutsatsen man kan dra av avsaknaden av konstruktionen är att det är en mycket egen konstruktion som bara fungerar som det speciella uttryck det skapar i sitt speciella sammanhang.

Norstedts bok *Svenskt språkbruk* ger den mest utförliga beskrivningen av konstruktionen. Här skriver man följande:

Göra ngt av bara den el. **göra ngt som bara den** om att göra något mycket intensivt, vard. Han satte sig på cykeln och trampade på av ~ den; /.../ han sprang som ~ den (mycket fort) för att hinna med bussen > **av bara fan, av bara helvete** (2003: s.83)

Som denna definition påpekar finns det ett jämbördigt uttryck som byter ut subjunktionen *som* mot prepositionen *av*. När *av* används tycks det alltså även fungera att byta ut *den* mot valfri svordom. Dessutom verkar det här som att man helt utesluter [ADJEKTIV *som bara den*] och endast exemplifierar [VERB *som bara den*].

2.3 Metod

Min undersökning av tidigare forskning och av ordböckernas definition har gett anledning till bredare funderingar kring konstruktionen, *Svenskt språkbruk* gav upphov till nya infallsvinklar och därför tänker jag nu även undersöka konstruktionen där *som* är utbytt mot *av*. Alltså kommer jag metodiskt att undersöka dessa två varianter av samma konstruktion:

[VERB/ADJ/ADVERB *som bara den*]

[VERB/ADJ/ADVERB *av bara den*]

Jag tänker undersöka användandet av denna konstruktion och varianter på den genom sökverket Korp. Genom att söka igenom Korps samling av korpusar kommer jag förhoppningsvis att kunna skapa en klar och tydlig bild av användandet av [VERB/ADJ/ADVERB *som/av bara den*].

Med hjälp av Korp kommer jag att kunna se i vilka sammanhang konstruktionen förekommer mest, i vilken utsträckning den används samt genom statistiken se om det finns specifika ord som använder konstruktionen i större utsträckning än andra ord. Därefter hoppas jag att undersökningarna kommer att kunna ge upphov till diskussion och tydliga slutsatser.

Jag gör några testsökningar innan jag beslutar mig för exakt vilka söktrådar jag kommer att använda mig av. Snabbt inser jag här att jag måste avsluta tråden med en sista sökruta som förutsätter att varje mening avslutas med punkt, kommatecken eller *och*. Genom att göra detta sällar jag bort alla meningar som till exempel *De jobbar som bara den som varit arbetslös kan göra*. Alltså när konstruktionens ord råkar hamna efter varandra i en mening utan att ha den betydelse som det sammansvetsade, låsta uttrycket har. Genom att ha valt att avsluta med denna extra sökruta har jag fått ett resultat som ser mycket relevant ut jämfört med mina första testsökningar som innefattade många meningar som innehöll ordföljden men inte i betydelse av det specifika uttryck och dess betydelse jag eftersökte.

3. Resultat

Nedan kommer sökningarna jag gjort att presenteras tillsammans med en kort presentation av resultatet av varje sökning. Först presenteras de olika kombinationerna av [*som bara den*], därefter följer [*av bara den*] i dess olika konstruktioner.

3.1 [*Som bara den*]

3.1.1 [*VERB som bara den*]

Ordklass är	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Verb	som	bara	den	.
				Ord är
				,
				Ord är
				och

Figur 1. Första Korp-sökningen

Min första sökning gör jag på den konstruktionsvariant som verkar mest vedertagen enligt tidigare forskning, nämligen [*som bara den*] då det föregås av ett verb.

Denna sökning gav hela 10 825 träffar varav dessa exempelmeningar kan belysas:

- (1) Han kryper som bara den och nu är han överallt,
- (2) Solen sken som bara den och allt kändes underbart.
- (3) Jag hoppas som bara den.
- (4) Det har gått superbra och jag trivs som bara den.

Uttrycket förekommer överlägset flest gånger på forumet *Familjeliv*, därefter följer bloggmix samt andra forum. Enligt statistiken syns tydligt att det just är *Familjeliv* som toppar tillhandahållandet av *som bara den*. Då jag slår ihop träffar med samma verb fast med olika avslut (punkt, komma samt *och*) blir de oftast förekommande verben *växer*, *längtar*, *sparkar* och *hostar*. En titt på relativa frekvenser visar att bloggmixarna har störst antal benämningar sett till antal token, forum, däribland *Familjeliv*, kommer strax efter.

3.1.2 [ADJEKTIV som bara den]

Ordklass är	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Adjektiv	som	bara	den	.
				Ord är
				,
				Ord är
				och

Figur 2. Andra Korp-sökningen

Den andra sökningen är alltså på en konstruktion som inte återfanns i någon ordbok, ej heller *Svenskt Språkbruk*, nämligen *som bara den* som föregås av ett adjektiv. Med tanke på detta var sökresultatet oväntat stort, 6810 träffar i främst forum och bloggmixar, även relativa frekvenser visar på att det är här den största användningen finns. Av dessa kan följande exempelmeningar nämnas:

- (5) Är trött som bara den.
- (6) Nu är jag groggy som bara den
- (7) e snål som bara den
- (8) men det låter fortfarande skumt som bara den.

Här är statistiken oväntat intressant. *Trött som bara den* toppar listan med hela 776 träffar, sammanslaget på punkt, komma eller och-avslut. Nästa adjektiv på listan är *nervös som bara den* som endast får 67 träffar, därefter blir träffarna mindre med jämnare mellanrum och utan några överraskningar.

3.1.3 [ADVERB som bara den]

Ordklass är	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Adverb	som	bara	den	.
				Ord är
				,
				Ord är
				och

Figur 3. Tredje Korp-sökningen

En sökning på adverb ger 3416 träffar, dock verkar Korp ha lite svårt att skilja på adjektiv och adverb, många av sökträffarna borde istället klassificeras som adjektiv, därför håller jag mig tveksam till sökresultatets trovärdighet. En titt på statistiken visar dock att riktiga adverbkonstruktioner fått flest träffar. De vanligast förekommande adverbena är i storleksordning dessa; *fort, illa, snabbt, runt* och *ont* som bara den. Relativa frekvenser visar en hög siffra i en mycket liten korpus där konstruktionen förekommer en gång, i övrigt återfinns den endast i bloggmix och forum.

3.1.4 [X som bara den]

Att [*som bara den*] föregås av verb, adjektiv eller adverb är vad jag utgått ifrån innan jag påbörjat mina undersökningar, vad som är intressant att undersöka är i hur stor utsträckning varje kombination förekommer och i vilka sammanhang. Jag kan däremot inte se att det skulle finnas konstruktioner som tar andra förstaord än verb, adjektiv eller adverb. Därför beslutar jag mig för att undersöka saken med hjälp av Korp. Jag konstruerar därför en söktråd som ser ut som följande:

Ordklass är inte	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Verb	som	bara	den	.
Ordklass är inte				Ord är
Adjektiv				,
Ordklass är inte				Ord är
Adverb				och

Figur 4. Fjärde Korp-sökningen

Denna sökning ger trots min egen tveksamhet 1091 träffar, exempelmeningar där *som bara den* föregås av andra ordklasser än verb, adjektiv eller adverb är:

- (9) ...när vi pratade i telefon så snackade **han** som bara den.
- (10) Jag saknar **henne** som bara den.
- (11) Igår regna **det** som bara den...
- (12) ..snackar **på** som bara den.

Flera olika typer av ord verkar kunna stickas in före [*som bara den*], dessa varianter är då subjektet tar plats efter verbet, som i första exempelmeningen. Alltså kan subjektet inflikas mellan verb och [*som bara den*] i vad som ofta faller sig vara bisatser och även frågor i den mån man konstruerar frågor innehållande uttrycket. Dessutom hamnar en nominalfras på den platsen då det rör sig om verb som kräver en obligatorisk fyllnadsbestämning, som i exempel (10). Verbet *saknar* kräver två argument, vilket gör att ett av dem rimligtvis hamnar bakom verbet och därmed före [*som bara den*]. I (11) ges även ett exempel på hur en vanlig huvudsats kan behöva ha subjektet (i detta fall ett osynligt subjekt) på platsen före [*som bara den*], alltså i de fall då meningen inleds med ett adverbial. Exempelmening (12) visar på en intressant konstruktion som skjuter in en liten på-partikel efter verbet. Denna partikel påverkar inte konstruktionen utan hänger snarare tätt ihop med verbet. Faktum är att denna partikelkonstruktion förekommer flest gånger enligt statistiken, därefter kommer *det som bara den*. (Avslut med punkt, komma samt *och* sammanslaget.)

3.2 [*Av bara den*]

Som nämndes tidigare beslutade jag mig även för att göra sökningar på den alternativa konstruktion som nämndes i Svenskt Språkbruk, där *som* bytts ut mot *av*. Även här valde jag att göra tre sökningar vilka föregås av antingen verb, adjektiv eller adverb.

3.2.1 [VERB av bara den]

Ordklass är	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Verb	av	bara	den	.
				Ord är
				,
				Ord är
				och

Figur 5. Femte Korp-sökningen

Resultatet av sökningen på [VERB av bara den] gav en avsevärt mindre mängd träffar än på samma konstruktion med *som*, endast 79 stycken. Statistiken visar att endast sex verb förekommer två gånger och resten endast en gång vardera. Några av de som förekommer två gånger är *sparkar*, *ryker*, *gråtit*, *hostar*. Alltså finns här ett mycket spritt resultat.

Här följer några exempelmeningar:

- (13) Lamporna skulle lysa av bara den.
- (14) Dom svider, värker och rinner av bara den.
- (15) Samt amortera av bara den, så mycket ni kan.
- (16) Andades av bara den och med lustgas på slutet.

3.2.2 [ADJEKTIV av bara den]

Ordklass är	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Verb	av	bara	den	.
				Ord är
				,
				Ord är
				och

Figur 6. Sjätte Korp-sökningen

En sökning på [ADJEKTIV *av bara den*] ger det minsta träffantalet hittills, endast 17 stycken, ingen av träffarna förekommer mer än en gång vardera. Några av de förekommande konstruktionerna är:

(17) Är kladdig av bara den

(18) Och så är jag nyfiken av bara den.

3.2.3 [ADVERB av bara den]

Ordklass är	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Adverb	av	bara	den	.
				Ord är
				,
				Ord är
				och

Figur 7. Sjunde Korp-sökningen

Här finner Korp 19 träffar, samma problem som vid sökningen av [ADVERB *som bara den*] uppstår, Korp har vissa svårigheter att skilja på adverb och adjektiv, därför ser jag inte resultatet som helt tillförlitligt. Statistiken visar att användningen av just denna variant av konstruktionen är ovanlig och tar nästan lika många olika adverb som sökträffar. Samtliga dessa träffar återfinns i bloggmixarna enligt en relativ frekvensmätning.

Några exempelmeningar som passar in på mitt förväntade sökresultat är dessa:

(19) Det var tungt av bara den.

(20) De är ju en aning dyrare men drygt av bara den.

(21) ..gör ont av bara den och så mår man illa.

3.2.4 [X av bara den]

Jag prövar även att göra en sökning där jag utesluter verb, adjektiv och adverb för att se vilka övriga ord som kan förekomma före [*av bara den*]. Sökningen ser ut som följande:

Ordklass är inte	Ord är	Ord är	Ord är	Ord är
Verb	av	bara	den	.
Ordklass är inte				Ord är
Adjektiv				,
Ordklass är inte				Ord är
Adverb				och

Figur 8. Åttonde Korp-sökningen

Denna sökning ger betydligt färre träffar än sökningen i avsnitt 3.1.4, där *av* var utbytt mot *som*, endast 19 gånger förekommer *av bara den* tillsammans med andra ord än adjektiv, adverb och verb. Några av dessa är:

- (22) Hon pratar på av bara den...
- (23) ...men sedan sprang jag av bara den.
- (24) Men ändå kliar det av bara den.
- (25) ...och tar i av bara den

Som synes är träffarna mycket lika dem i avsnitt 3.1.4, antingen kommer subjektet på platsen ifråga, ett valensbundet led eller partikeln *på*. Statistiskt sett är ingen variant överrepresenterad utan kombinationen ter sig då än mer ovanlig då ingen variant används mer än en gång.

4. Diskussion

4.1 Talspråkighet

Före mina undersökningar kunde jag utan vetenskaplig grund misstänka att [*som bara den*] kan anses vara ett talspråkligt uttryck. Detta styrktes av att *Svenskt språkbruk* benämnde uttrycket som *vardagligt*. (2003: s. 83) Mycket riktigt kan jag nu dra slutsatsen att detta stämmer. Baserat på var användandet av uttrycket är mest frekvent kan det absolut tyckas vara talspråk. Bloggmixar samt forum är nästan de enda källor där uttrycket hittas. Bloggar är i vanliga fall personligt skrivna av

privatpersoner där författaren använder sin egen stil och sina egna, ofta, talspråkliga uttryck. Kniewald skriver om stilen i sin uppsats: ”Att skriva talspråkligt är rätt, liksom att hitta på och lansera dina egna ord och uttryck, och internet är rätt arena att göra det.” (2011: s. 5) Kniewald skriver också att bloggspråket skiljer sig markant från chattspråket som i mycket större utsträckning använder sig av smileys och förkortningar, och drar en parallell till bloggarna: ”men de flesta bloggar jag besöker upplever jag är mer medvetna om att de inte kommunicerar enbart med vänner utan faktiskt har en läsekrets, och bemödar sig därmed om att vårda sitt språk.” (2011: s. 9) Jag skulle vilja placera forumens texttyper mellan chattspråk och bloggspråk, som ett mellanting där man dels vill göra sig förstådd för en större läsekrets än en enskild mottagare, dels lik chattspråk i det korta formatet och tonvikten på åsikter och personlighetsorientering. Då bloggans och forumens texter är där uttrycket är mest förekommande kan alltså fastställas att konstruktionen måste anses som talspråklig.

Som framgick vid min sökning på [X *som/av bara den*] flikas ofta partikeln *på* in mellan verbet och uttrycket. Exempelvis *snackar på som bara den*. Detta kan tyckas förstärka graden av talspråkighet ytterligare då även detta speciella partikel-på främst används i talspråk.

4.2 Adverbiellt uttryck

Vid sökningarna på [X *som bara den*] ges ett brett resultat. Ofta har subjektet tagit platsen närmast som bara den, ibland har ett *på* skjutits in mellan verb och konstruktion. Men i alla fall syftar [*som/av bara den*] tillbaka till verbet, adjektivet eller adverbet. Se på dessa exempelmeningar:

Igår regna **det** som bara den...

...men sedan sprang **jag** av bara den.

Beroende av meningens ordföljd kan ordningen variera men [*som bara den*] är i sista änden bara kompatibelt med ord som kan graderas till mycket eller lite, alltså verb, adjektiv eller adverb. Vilket leder oss tillbaka till inledningens påstående, nämligen att *som bara den* är ett uttryck som fungerar förstärkande i likhet med ord som jätte-, väldigt och andra ord som förstärker det förgående påståendet. Som Bolander så enkelt uttrycker det i sin bok: ”Adverbial – bestämmningar till verb adjektiv och adverb.” (2005: s. 221) Visst kvalar [*som bara den*] självklart in på denna enkla definition av adverbial. Alltså måste [*som/av bara den*] vara ett adverbiellt uttryck.

4.3 [Som bara den] eller [av bara den]?

Varför är [som bara den] så mycket vanligare än [av bara den]? *Svenskt språkbruk* föreslår ju ändå båda varianterna, vad är det som gör att man uppenbarligen väljer att använda *som* framför *av*? Som-konstruktionen får 21 051 träffar medan av-konstruktionen endast får 115 träffar. Med tanke på den skillnaden kan det tyckas vara obefogat att benämna konstruktionen överhuvudtaget i *Svenskt Språkbruk*. Vad är det då som gör som-konstruktionen mer populär än av-konstruktionen? [Som bara den] är en liknelse, *som* liknar det den åsyftar vid *bara den*, vilket rent grammatiskt syftar tillbaka till subjektet. För att förtydliga kan denna exempelmeningen användas: *Hästen sprang som bara den kan*. Då *kan* läggs till i slutet blir det inte längre ett fast adverbliellt uttryck utan en huvudsats och en bisats. Troligtvis är sällan tanken att *den* ska syfta på subjektet, vilket syns i meningar som har t. ex. ett "hon" eller "han" som subjekt, då det blir helt fel grammatiskt sett; *hon sprang som bara den kan*. Här syftar i så fall *den* till något annat, oklart vad. Denna typ av liknelse verkar alltså ändå fullt rimlig även om konstruktionen numera verkar vara låst till ett bundet uttryck.

[Av bara den] är inte lika självklar ur en grammatisk synvinkel. Om *den* skulle syfta tillbaka till subjektet borde man kunna lägga till ett extra verb i slutet av meningen, precis som i exemplet med som-konstruktionen. *Hästen sprang av bara den kan*. Detta är givetvis en helt obegriplig mening. Det tycks vara omöjligt att finna någon förklaring till att denna konstruktion är godtagbar överhuvudtaget, ändock används den och en tidigare grundförståelse av det svenska språket ger ingen anledning till tvivel av betydelsen.

Av-konstruktionen verkar därmed vara en konstruktion som är just bara en konstruktion, utan någon rimlig betydelse mer än i uttrycket självt. Sammanhållen i sitt uttryck är den fullt rimlig för införstådda svenska-användare, och samtidigt svårförstådd för andraspråksinlärare. Som-konstruktionen kan i vissa rätta sammanhang vara fullt grammatiskt förklarbar medan den i andra sammanhang är ett sammansvetsat adverbliellt uttryck. Dock är dess början, *som*, ju alltid mer rimlig och lättförstådd i sin egenskap av påbörjad jämförelse.

Av dessa skäl är det inte så förvånande att som-konstruktionen är så mycket vanligare än av-konstruktionen.

5. Slutsats

Sammanfattningsvis kan konstateras att [VERB/ADJ/ADVERB *som/av bara den*] flitigt används i bloggmixar samt andra texter av personlig karaktär. Det gör att konstruktionen bör anses vardaglig,

precis som *Svenskt Språkbruk* nämnde.

Även om konstruktionen i vissa sammanhang kan ha en lättförstådd grammatisk förklaring och kan i dessa sammanhang ifrågasättas vara ett fast uttryck, (alltså då *den* syftar tillbaka på subjektet som faktiskt kan benämnas som *den*) finns tillräckligt många meningar som visar på att konstruktionen är ett fast uttryck. [*Av bara den*] är mest tydligt ett fast uttryck då det är mycket svårt att förstå även med kompletta grammatiska kunskaper.

Värt att nämna angående fasta uttryck använder [*som bara den*] *trött* överlägset flest gånger. Mängdskillnaden till det näst vanligaste adjektivet är uppseendeväckande stor. Därför skulle nästan kunna talas om en separat konstruktion *trött som bara den*. Denna konstruktion verkar alltså vara så vanlig att den är ett fast uttryck i sig.

Uppsatsen kommer nedan att avslutas med två konstruktikonposter som förhoppningsvis kommer att vara *SweCcn* till hjälp.

6. Konstruktikonpost

6.1 Metod för konstruktikonpost

En konstruktikonpost består av ett särskilt format som beskriver konstruktionens namn, element som ingår i konstruktionen, en definition och annan information som krävs. Nedan kommer två konstruktikonposter att presenteras, en för [VERB/ADJ/ADVERB *som bara den*] samt en för [VERB/ADJ/ADVERB *av bara den*].

Följande konstruktionsposters olika punkter är de punkter som finns på redan befintliga konstruktionsposter i Karp. Med hjälp av Lyngfelt & Forsbergs (2012) engelska mall för en konstruktikonpost har jag fyllt i den liknande mall på svenska som återfinns i Karp. I nedanstående tabell presenteras förklaringar till varje punkt på följande vis; I första kolumnen visas Karps delar av en konstruktikonpost, därefter de motsvarande hos Lyngfelt & Forsberg (2012) och i tredje kolumnen vilken typ av information som ska anges enligt exempeltabeller från både Lyngfelt & Forsberg (2012) samt Börjesson (2011). Fotnoter kommer att förenkla källhänvisningen i följande tabell.

Karp	Lyngfelt & Forsberg	Typ av information
Namn	Id	Konstruktionens namn. ¹
Typ	Type	²
Kategori	Cat	Frastyp. ¹
Definition	Definition	Definitionen skrivs i fritext. ¹
Struktur	Structure	Här uttrycks en enkel schematisk redogörelse för strukturen. ¹
Nyckelord	Cee	De specifika lexikala enheter som är avgörande för att åstadkomma konstruktionen. ³
Vanliga ord	Coll	Led som är påfallande vanliga i konstruktionen. ¹
Konstruktionselement interna	Construction elements	Här anges alla element som ingår i konstruktionen. ²
Konstruktionselement externa	Construction elements	Här anges de element som ingår i konstruktionens valens. ²
Exempel	Examples	Här anges några autentiska exempel på konstruktionen. ¹

Figur 9. Specifikation av konstruktikonposternas punkter.

¹ Lyngfelt & Forsberg (2012:16)

² Typ bestämd enligt mailkonversation med handledare. 27/5 -15

³ Börjesson (2011:14)

6.2 Konstruktikonpost [VERB/ADJ/ADVERB *som bara den*]

Namn:	VERB/ADJ/ADVERB_som_bara_den – <i>Han sprang fort som bara den</i>
Typ:	Konstruktion, Jämförelse
Kategori:	SubjnP
Definition:	Verb/adjektiv/adverb kompareras med [bara den].
Struktur:	[VERB/ADJ/ADVERB] [Komp] [Adverb] [Pron]
Nyckelord:	Som
Vanliga ord:	Trött, sprang, det
Konstruktionselement interna:	Som: cat=subjn Bara: cat=adv Den: cat=pron
Konstruktionselement externa:	Den: cat=corresponding
Exempel:	[Jag hoppas][som bara] [den]Corresponding [Nu är jag groggy][som bara] [den]Corresponding [Igår regna det][som bara] [den]Corresponding

Figur 10. Första konstruktikonposten

6.3 Konstruktikonpost [VERB/ADJ/ADVERB *av bara den*]

Namn:	VERB/ADJ/ADVERB_av_bara_den – <i>Lamporna lyste av bara den</i>
Typ:	Konstruktion, Jämförelse
Kategori:	PrepP
Definition:	Verb/adjektiv/adverb kompareras med [bara den].
Struktur:	[VERB/ADJ/ADVERB] [Prep] [Adverb] [Pron]
Nyckelord:	Av
Vanliga ord:	Lyste, Tungt, Gråtit
Konstruktionselement interna:	Av: cat=prep Bara: cat=adv Den: cat=pron
Konstruktionselement externa:	Den: cat=corresponding
Exempel:	[Lamporna lyste][av bara] [den]Corresponding [Det var tungt][av bara] [den]Corresponding [Hon pratar på][av bara] [den]Corresponding

Figur 11. Andra konstruktikonposten

6. Källor

Tryckta källor

Bolander, Maria (2005). *Funktionell svensk grammatik*. 2. uppl. Stockholm: Liber

Hultman, Tor G. (2003). *Svenska akademiens språklära*. 1. uppl. Stockholm: Svenska akad.

Lars Borin, Markus Forsberg, and Johan Roxendal (2012). *Korp – the corpus infrastructure of Språkbanken*. In *Proceedings of the Eighth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12)*. Istanbul: ELRA. pp 474–478.

Ordbok över svenska språket. (1893-). Lund: Gleerupska univ.-bokh. [distributör]

Svenskt språkbruk: ordbok över konstruktioner och fraser. 1. uppl. (2003). Stockholm: Norstedts ordbok

Otryckta källor

Karp <<http://spraakbanken.gu.se/karp/>> Hämtat Apr-Jun 2015

Korp <http://spraakbanken.gu.se/korp/> Hämtat Apr-Jun 2015

Språkbanken <<http://spraakbanken.gu.se/swe/sweccn>> Hämtat 2015-04-29

ICSI <<https://www.icsi.berkeley.edu/icsi/>> Hämtat 2015-06-16

Kniewald, Jessica 2011, *Talarattitydsmarkörer i bloggspråk - Ett vad jag förstår inte så sällsynt fenomen*. Magisteruppsats i lingvistik och filologi, Uppsala Universitet

<http://www2.lingfil.uu.se/ling/semfiler/jessica_kniewald_d.pdf> Hämtat: 2015-05-12

Börjesson, Linnea 2011, *Kämpa på! En undersökning av konstruktionen VERBA PÅ med fortsättningsbetydelse*, Specialarbete 15 hp, Göteborgs Universitet

<https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/29105/1/gupea_2077_29105_1.pdf> Hämtat: 2015-06-16

Lyngfelt, Benjamin & Forsberg, Markus 2012. *Ett svenskt konstruktikon. Utgångspunkter och preliminära ramar*. Institutionen for svenska spraket, Goteborgs universitet.

<https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/29198/1/gupea_2077_29198_1.pdf> Hämtat: 2015-06-16